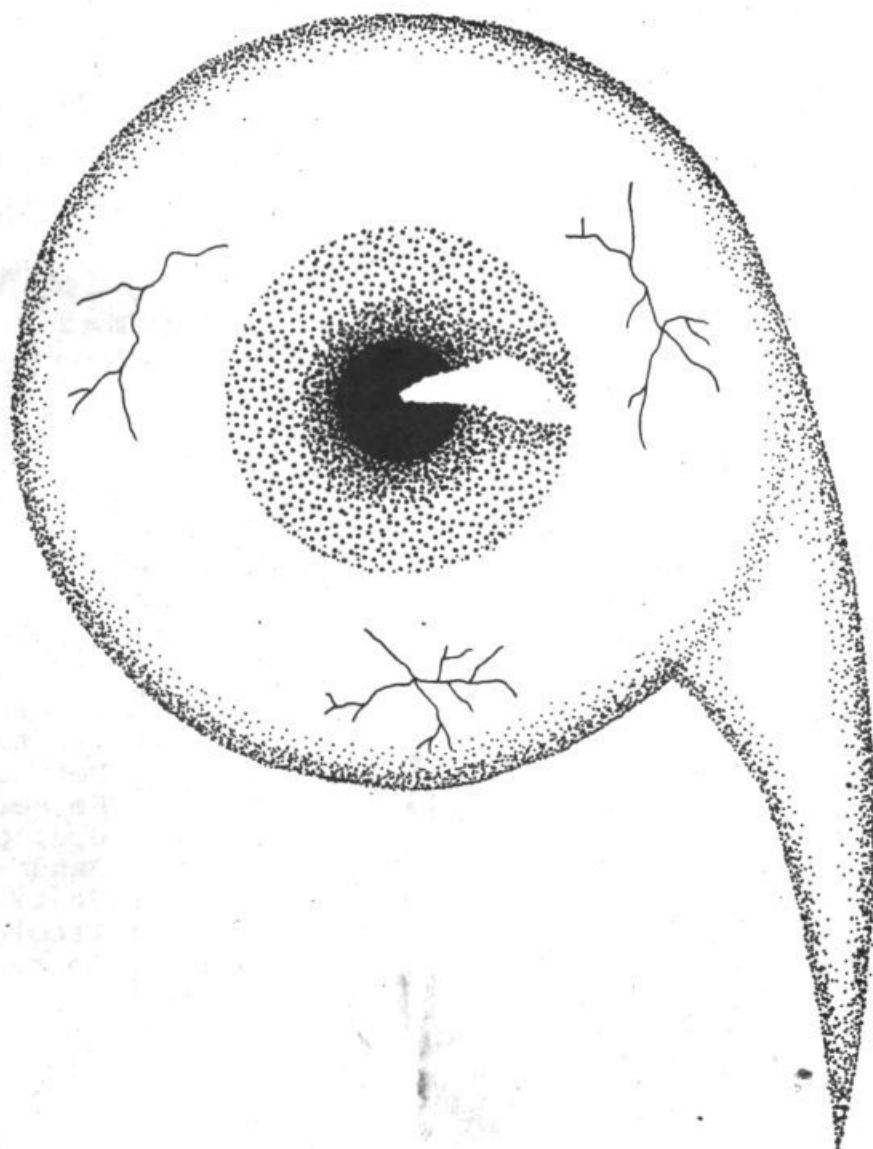

Sant Joan

PRENSA
COMUNICA

Nº 214 - 14 OCTUBRE 1.988

Revista SANT JOAN
Nº 214 - 14 d'octubre de 1.988
Edita: Centre Cultural de Sant Joan
Adreça: Carrer Bellavista, 13
Imprimeix: Apòstol y Civilizador(Petra)
Depòsit Legal 2-1979

DIRECCIÓ: Col·lectiu "Quatre Vents"

COL·LABORADORS:

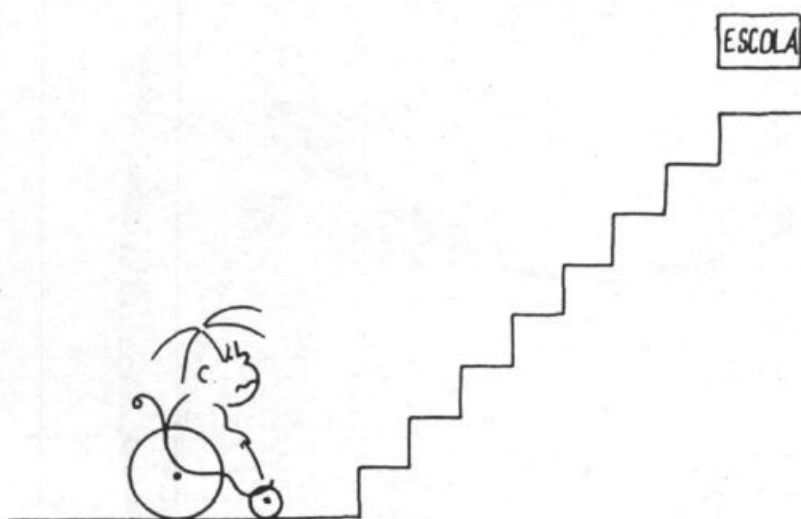
Miquel Florit Huguet
Carles Costa Salom'
Joan Jaume Nigorra
Antònia Costa Bauzà
Maria Company Nicolau
Francisca Barceló C.
Antoni Bauzà Matas
Mateu Barceló Matas
"Pere Gil"
Tomeu Pou

NOTA: Els articles publicats en aquesta revista SANT JOAN, expresen únicament l'opinió dels seus autors.

Improve
the image and the
environment of
The Islands.

Cámara de Comercio, Industria y Navegación
de Mallorca, Ibiza-Formentera y Cámara de Menorca.

L'escola és oberta a tothom...

SUMARI

Meteorologia
Ple Municipal
Educació per adults
Visita a Son Mesquida
Defuncions
De per la vila
Grup de balls
Banda de música
Beatificació P.Serra
Escola d'Agricultura
Mosta Folklorica
Festa des Butifarró
Moto Cros La Tardor
Gloses d'En Pere Gil
Convivència de Poble
Els molins de Felanitx
Masters 88

PLE MUNICIPALModificació d'Ordenances
Fiscals pel 89

El dia 4 d'octubre va celebrar un ple en nostre Ajuntament i creim que per primera vegada l'ordre del dis es va redactar totalment en la nostra llengua i així la convocatòria començava d'aquesta manera. "Em plau convocar-vos a la sessió ordinària que farà el Ple d'aquest Ajuntament ... Figuraven diferents punts i entre aquests direm que s'autoritza a la Comunitat Autònoma per establir un calendari de cara a la recaptació de impostos i contribucions."

Modificació d'Ordenances Fiscals per al 1989. En aquest punt es va parlar de la conveniència de gravar l'us de cadires i taules a la via pública; va esser aquest te ma motiu de discussions i llavors coincidiren en que les cadires no tinguin gravamen per quant es pot considerar un servei de l'establiment a favor dels santjoaners. En quant a les taules que poren esser un motiu més d'ingresos de l'establiment, es va fitxar una tasa de mil pessetes per taula i mes, gairabe com ja havia estat estudiat en la Comisió petinent abans del ple. L'establiment que vulgui utilitzar la via pública ho haurà de sol·licitar i llavors s'establirà la cuota petinent.

Les tases per recollida de fems que no havien estat modificades des de l'inici d'aquest servei fa gairebe uns cinc anys, també foren estudiades i quedà fitxada en tres mil pessetes la quantitat a pagar per vivenda, les demés tarifes també es varen veure augmentades en consonància amb el cost de vida d'aquests darrers anys. Cal dir que així i tot amb l'aug-

ment fitxat no es cobrirà la cuota que paga cada any l'Ajuntament al concessionari d'aquest servei.

També i seguint l'opinió d'altres pobles de la Mancomunitat, el nostre Ajuntament es va pronunciar a favor de que els fems siguin transformats en residus orgànics aprofitosos mitjançant una planta de composts.

La tasa fiscal que gravava la tenència de cans va esser suprimida a l'entretant que es mantenen les vacunes que son coses de sanitat.

Es va ratificar l'acord de la Mancomunitat del Pla a la redacció d'un Pla Territorial Comarcal que pugui afavorir l'economia de la Comarca.

S'acordà demanar al Consell Insular de Mallorca la cooperació tècnica per la redacció del Projecte d'Abastiment d'aigua, millora que malgrat l'opinió un tant desfavorable d'algun regidor, ens seria una millora molt important i desitjada com s'ha pogut comporvar en la xarxa que es va fer recentment a la zona de Sa Creu.

Fou aprovada l'adjudicació de les obres de pavimentació asfàltica dels carrers del Camp per via directa i segons les normes aquesta contratació tendria que fer-se dins aquest mes d'octubre. Per aixó es interessant que prest es facin les aceres i les coneccions a la xarxa de clavagueres, tota vegada que aquestes obres es tenen que fer necessàriament abans de l'asfalt.

Joan Jaume

CURS D'EDUCACIÓ PER ADULTS

El dia 14 tindrà lloc al Casal de Cultura la presentació d'aquest curs. El professor santjoaner Joan Bauzà Barceló donarà una xarxa damunt temes de Sant Joan.

En aquest cicle d'educació per adults es podrà obtenir al Graduat Escolar i es faran també cursets d'anglès, català, cuina i confecció entre altres. El començament tindrà lloc el dia 17 i es desenvoluparà al Casal de Cultura amb un horari de 17 a 22 hores.

Aquesta formació es una col.laboració entre el Consell, el Ministeri d'Educació i Ciència o l'INEM.

VISITA A SON MESQUIDA

El dia 1 d'octubre diferents santjoaners visitaren la finca Son Mesquida de Felanitx a hon s'hi estan fent diferents experiments de reguiu entre altres labors agrícoles promogudes per la Conselleria d'Agricultura.

Col.laboraren en aquesta visita, que resultà interessant, el Servei d'Extensió Agrària de Manacor al front del que hi figurava el santjoaner Miquel Estelrich, l'Ajuntament, Cooperativa Agrícola i "Sa Nostra" obsequià als assistents amb un refresc.

També l'ajuntament visità el mes passat la finca experimental de Sa Canova a on després de la visita foren obsequiats per "Sa Nostra."

DEFUNCIONS

Durant el passat mes de setembre, soprenqué la notícia de la mort de dues persones, que sense trobar-se en plena joventut, eran relativament joves, enfora encare d'arribar a l'edat de jubilació, o sigui a la tercera edat.

Bernadi Font Barceló, de

Son Dexota, moria el dia 26 de setembre, a conseqüència d'un accident de circulació. Tenia 59 anys.

Francisca Antich Gual (esposa d'en Mateu Tronca) moria dia 30 de setembre. Tenia 52 anys. Havia nat l'any 1936.

L'any tràgic de 1.936, en que comença la guerra civil espanyola, fou un any rpolífic, donç foren 44 els infants que neixeren a Sant Joan, però ha estat aquesta una "quinta" on la mort ha duit la desgràcia i la tristor, ja que son 7 els nats l'any 1.936, que han mort essent relativament joves. Si les dades que tenim no estan equivocades, son el següents:

Magdalena Rotger Barceló "Parreca"
Antònia Jaume Sastre "Saladora"
Antoni Bauzà Marceló "des Carreró"
Damià Bauzà Vich "Rosa"
Maria Bauzà Juan "Tuniona"
Francesc Fontirroig Alzamora "de Son Roig"

Francisca Antich Gual "Bonet"

Una altre mort que ens ha sorpres ha estat la d'un altre santjoaner, que residia a Ciutat, don Antoni Matas Bauzà "Calderer", mort el dia 10 d'octubre.

Advocat i Gestorm, eren molts els santjoaners que havien rebut el seu assessorament en assumptes fiscals i administratius.

Per la majoria de santjoaners que sols el coneixien com un bon professional, direm que fou una grata sorpresa que l'any 1.977 don Antoni Matas Bauzà, amb el poema titulat Evocació, aconseguí el Primer Premi del VI Certamen Poètic Verge de Consolació.

Don Toni Matas tenia 61 anys.

Que els vegem en el cel.

FORAVILA

Les plijes caigudes aquests mesos passats, han permès fer els goretts amb molt bona savor, encare que en el seu dies perjudicaren qualche cultiu.

Donant una volta per foravila, veim que queden ametlers fora espolsar i "bales" de paia que se prodeixen en el temps.

També crida l'atenció, a qualche plantació de fruitals la solada de peres i pomes que se perden devall l'arbre, quan a les botigues aquesta fruita duu bon preu.

Els santjoaners, tornant a una costum antiga, eran molts els que feien vi per a beure a casa durant tot l'any i més d'un fins i tot en feia per donar qualche barral als seus amics o vendrer-lo al qui li comprava. Enguany degut a la mala anyada de reim, son molt pocs els qui han pogut fer vi a casa.

NOU MAGATZEM

Al carrer Manacor, a l'entrada del poble vinguent de Vilafranca, a les antigues cotxeries dels Autocars Florit, ha quedat obert un magatzem dedicat a la venda de fertilitzants i pinsos, tant a granel com compots de la marca "Hens", així com insecticides, fungicides i demés productes per combatre les plagues del camp.

L'empresària Miquela Mas Obrador, te obert un altre magatzem al veí poble de Montuiri.

A més de la venda de fertilitzants i pinsos, se comprara tota casta de cereals, garroves i metles.

Els horaris, mentres no es digui lo contrari, son el següents:
dematí de 8 a 1, horabaixes de 2'30 a 7'30.

Elisa, una encantadora

i jove montuirera, competent i que sap de lo que và, vos atendra amb tota la seva simpatia.

PERSONATGE AGRICOLA DEL ANY

El jove santjoaner Miquel Joan Company Bauzà (fill d'en Biel Mena) ha estat ens dels nominats per esser elegit "Personatge Agrícola de l'Any", concurs que cada any organitza el diari "El Dia 16 de Balears".

A l'edició del diumenge dia 9 d'octubre se publicaren unes declaracions d'aquest jove agricultor de Sant Joan, que segons el mentat diari, va capdevanter en l'elecció del "Personatge".

ASSEMBLEA CENTRE CULTURAL

Estava convocada pel diumenge dia 9 Assemblea General Extraordinària del Centre Cultural de Sant Joan per tal d'elegir president ja que aquest càrrec esta vacant per haver presentada la dimissió l'anterior Joan Matas Gayà. Però aquesta no es va celebrar per no haver-hi socis suficients per quedar constituïda l'assemblea.

Esperam que pres es tornarà convocar assemblea i poder sortir d'aquest impass que provoca l'actual situació.

ACTIVITAT DEL GRUP DE BALL

El pròxim dia 30 viatjarà a Eivissa el grup santjoaner "Aires de Pagesia", a on roman-drà tres dies tinguent previst fer dues actuacions els dies 30 per la nit i el dimarts dia 1 al migdia a un acte homenatge a mes de 80 persones majors de més de vuitanta anys, dins el programa de les festes patronals de Sant Carles.

BANDA DE MUSICA

Ja son una dotzena les col.laboracions publicades tractant el tema de la música i dels musics a Sant Joan. Però avui els oferim dues fotografies per així anar completant el tema.

Una d'elles es una "tarjeta postal" feta pel retratista de Maria de la Salut "Foto Mascaró" i porta el peu "Música de San Juan (Mallorca).

L'altre es una instantànea feta durant una excursió a la finca de La Romana de Pagueira. A continuació els oferim els noms dels musics que hem pogut identificar:

1 Toni Costa Font "Carles";
2 Jordi Rosselló "Jurdiet" de Vilafranca; 3 Miquel Galmés "Putxer"; 5 Toni Barceló "des Pujol"; 7 Joan Bauzà "Cotonet"; 8 Martí Jaume "de ses Trinxes"; 9 Guillem Matas "Saladó"; 10 Mateu Matas "Patot"; 11 Bernadi Font "Tronca"; 12 Toni Barceló "Falet"; 16 Carles Costa Bauzà "Carles"; 17 Pedro Nigorra "Petre" i 18 Guillem Gayà Gayà "Cartixó".

També els oferim altres noms de musics del poble que ens han oferit des de altres relacions:

Director: Guillem Bauzà "Poll";
Baix: Biel Bauzà "Fullana"; Trompeta: Toni Bauzà Fiol "Escolar";
Flauta: Miquel Gomis "Micaló";
"orgues: Joan Ordines i Pep Font "Tronca"; violí: Toni Sastre "Curro"; guitarra: Martí Jaume "de s'Hort"; Bandurria: Miquel Gaya "des Pujol";
Llaud: Simó Bauzà "Pansa".

BEATIFICACIÓ DE FRA JUNIPER SERRA

El President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas, assistí a la beatificació de Fra Juniper Serra com a membre de la Missió Oficial que presidia el president de la Cambra de Diputats, Fèlix Pons. També formà part de la Missió Oficial el Batles de Petra, per ser la localitat on va néixer el futur beat.

Altres membres del Govern Balear que presenciaren la beatificació són: el conseller Adjunt a la Presidència, Francesc Gilet; el conseller de la Funció Pública, el de Comerç i Indústria i la consellera de Cultura Mª Antònia Munar.

Com se sap, la beatificació de Fra Juniper Serra fou el diumenge dia 25 de setembre, dia 26, el Papa rebé en audiència a la comitiva institucional de Balears, la qual lliurà a la primera autoritat de l'església catòlica la clau de la casa del beat a Petra.

ESCOLA D'AGRICULTURA

El dilluns, dia 19 de setembre, començà el curs 88-89 a l'Escola d'Agricultura del Govern Balear. Aquests estudis

permeten l'obtenció del títol de capacitat agrícola, i suposa per a l'agricultor jove un curs bàsic dins l'agricultura moderna. Aquest curs, que té un horari de 8'30 a 14'30, consta de 20 hores setmanals d'ensenyança acadèmica a més de 8 hores pràctiques.

El programa bàsic s'organitza en quatre àrees de coneixements bàsics, àrea de tecnologia, àrea empresarial i àrea de coneixements generals.

L'àrea de coneixements pràctics té el següents estudis: tallet del camp, planificació de llevors, cultius, floricultura, sòls, desinfecció de sòls, abonament, fitopatologia, poda, ramaderia, lactància, taller agrícola i de maquinària, electricitat, coldadura i laboratori. En quant a tecnologia s'aprendrà sobre fitotècnica, fruticultura i citricultura, horticultura, floricultura, regadiu i invernacles. Per a la formació empresarial s'estudiarà gestió, cooperativisme, associacionisme i comercialització. Per últim per profunditzar els coneixements generals s'imparteix càlcul, llenguatge, mitjans de comunicació i socials.

FESTA D'ES BUTIFARRO

8 - 160

MOSTRA FOLKLÒRICA

Tal com estava anunciat, va tenir lloc a la Festa des Butifarró, la mostra folklòrica que, a càrrec del grup de ball mallorquí "Aires de Pagesia" i la "Colla de Ball Pagès" de Sant Carles d'Eivissa, va esser un complet èxit. En singular esdeveniment que resultà molt brillant en tots els aspectes.

Gràcies a aquest intercanvi entre les dues agrupacions, hem tengut l'oportunitat de conèixer els balls, interpretats amb molta precisió, elegància i vistositat per les nou colles de componen el grup, i la música popular d'Eivissa, ja que a més dels balls ens oferiren cançons interpretades per la colla de flaviol i tamborino, i per unes guapes eivisenques que cantaren dues cançons, una tradicional i l'altre que havien compost expresament per aquesta ocasió, dedicada a Sant Joan i a la festa que es celebrava.

Obriren la vetlada els balladors locals de "Aires de Pagesia" que ens oferiren una verietat de balls mallorquins i a continuació, després d'unes paraules de presentació

a càrrec del senyor Pere Mari Torres, foren, els convidats els que aconseguiren l'atenció i els aplaudiments de la gran gentada que apinyada omplia la plaça de la Constitució.

També foren molt comentats i alogiats els seus vestits i les valuoses joies que presentaven; fins dotze enagos va mostrar una de la atlotes, també agradà molt al públic que la simpàtica mestressa Maria Mari als seus 86 anys, ballàs un ball amb un dels acompanyants, demostrant amb aquest gest, que quan hi ha il·lusió, l'esperit és jove tota la vida.

Direm per acabar, que en les tres dies que aquest grup va estar a Mallorca, visitaren el Safari, Cala Millor, Costa dels Pins, una discoteca de S'Arenal i Palma. Soparen i passaren la vetlada del dissabte cantant i ballant juntament amb els seus anfitrions i es reuniren quasi cent persones a Consolació per pasar-hi une hores i dinar tots junts, a on les fou lliurada una placa com a recordança d'aquesta estada a Sant Joan. Ara serem noltros que els visitarem per les festes patronals de Sant Carles.

LA FESTA DES BUTIFARRO FOU UN EXIT

L'edició de la Festa des Butifarró d'enguany amb l'afluència de visitants, la bulla i el bon ambient, demostrà esser una festa consolidada i ben arrelada dins la nostra illa ja que gairebé persones vengudes de tot arreu, compartiren la torrada i la diversió d'aquesta festa que cada any el primer diumenge d'octubre, ens afereix la Penya Motorista Sant Joan.

Comença la diada amb la part esportiva, el Festival del Motor en la seva 21 edició. La participació encara que superarà els 25 pilots en el Slalom per automòbils es tal volta poca, comparada amb anteriors edicions a on els pilots demostraren l'habilitat en la conducció.

Un nou pilot en aquest cas un petrer, en Miquel Mayol Torrens, obtenia per primera vegada la victòria i així era un nou guanyador del Trofeu Miquel Fiol. La classificació fou:

1	Miquel Mayol Torrens	1,59
	Trofeu Miquel Fiol i llorer.	
2	Francesc Gayà Rotger	2,10
3	Jordi Gayà Rotger	2,13
4	Gerard Pons Campins	2,21
5	Arnau Matas Nicolau	2,26
6	Ernest Miró Esquirol	2,28
7	Miquel Torrens Mas	2,29
8	Bernadi Mas Font	2,33
9	Joan Morey Company	2,46
10	Toni Barceló Matas	2,49
	total 22 classificats.	

L'entrega de trofeus es va fer dins la Festa des Butifarró.

Les xeremies amb la seva nota festosa acompanyant els dimonis i capsgrossos donaren per començada la festa.

Enguany fou novetat molt ancertada l'actuació d'un grup d'Eivissa "Colla de Ball Pages de Sant Carles" que ens mostraren els seus balls i com no el bell vestuari, elles amb moltes joies i falde-tes que enomenaren de diferent

manera i fou curiós el que a una balladora mentres s'explicava el significat de la seva indumentària se li contaren fins a dotze faldetes, blanques amb randes i almidonades. Cada un dels seus balls en el que la dona pareix una "pepa" moguda per un fil, foren molt aplaudits.

Els nostres balls també hi foren presents; actua l'agrupació nostra Aires de Pagesia, cantà les cançons mallorquines Música Nostra i així el ball de bot per tothom fou d'allò més animat.

Actua també un conjunt de música moderna anomenat "Laser" que agradà per la seva cantadora, una joveneta que amb els seus moviments acompassats donava alegria des de l'ample i vistós escenari decorat amb gust que fou elogiat per la gent, completà la vetlada un grup d'aficionats a la música els Germans Roselló de Vilafranca.

A l'entretant d'aquestes actuacions que començaren gairebe a les sis i mitja

i acabaren passades les dotze, es va fer la torrada del butifarrons i llangonisses i abans de acabar la festa, la surtida perxa de llangonisses i butifarrons havia acabat l'existència així el pa i el companatge, com també les coques i els bunyols s'havien acabat i la gent havia gaudit de bona menja i beguda i d'una divertida, animada i agradable vetlada que constituí la Festa des Butifarró d'enguany.

L'organització, de cada any més cuida, aferí uns bons llocs de venda, amb molt d'espai l'entrada amb les seves valles de construcció, oferí un altre aspecte i també agradà que hi hagués una torradora fora del recinte per aquells que sols venien de pas i la plaça de la Constitució demostrà que es un lloc molt adequat per les celebracions a on hi acudeixen varis milers de persones.

La Penya Motorista obtenia així un èxit més dins les seves moltes celebracions i l'esfors i el treball de quasi un centenar de membres de la Penya que cuiden cada un dels detalls de l'organització, havia fructificat i la satisfacció era present pel bon desenvolupament de la festa.

Enguany a més de l'Ajuntament, entitats benecarives del poble i cases comercials, hi col·laboraren el Consell Insular de Mallorca i la Conselleria de Cultura, Educació i Esports a través de la Direcció General de Cultura; a la festa hi assistiren don Andreu Mesquida en representació del President del Consell excusaren la seva assistència la Consellera de Cultura, Educació i Esports i foren presents Batles dels pobles de la Mancomunitat i d'altres llocs de Mallorca.

Així Sant Joan celebrà un any més aquesta festa en

la que el nom de Sant Joan resona dins Mallorca.

Molts Anys

MOTO CROS LA TARDOR

El Moto Cros La Tardor que tots els anys la Penya Motorista organitza a la darrera d'octubre serà la darrera prova del Campionat de Moto Cros de Balears 1.988.

Es disputarà al Circuit de Binifarda a partir de les 10'30 del diumenge dia 30. Es celebraran diferents mànigues per a les cilindrades de 80 i categoria juvenil i 125 i 250 i categoria juniors i seniors, també es farà una demostració d'infantils.

Hi participaran tots els millors pilots desitjosos de sumar punts de cara al Campionat. Del Barrio, Villalonga i Valls entre altres en juvenils i Fiol, Sans, Cabot o els eivissencs Tur i Massanet en junior i seniors poden esser els guanyadors.

D'aquesta manera no hi falatarà emoció i espectacularitat a aquesta nova edició del final del Campionat de Balears, el dia 30 al Circuit de Binifarda.

CLASSES DE BALL

Els dies 9 i 10 començaren les classes d'aprenentatge de ball mallorquí. Els divendres a les 9 del vespre pels majors i els dissabtes a les 4 pels més petits. Igualment també els dissabtes es donen classes de música i d'instrument de corda.

Ses gloses d'En Pere-Gil

VETLADA DE GERMANOR-COSINOR-CUNYADOR.

An es nostre anfitrió
que nos convida a festa
li vull dedicar aquesta
com pertoca a un glosador.

A la fi ja ha partit
molta de gent forastera
però queda sa brusquera
present aquí aquesta nit.

Com diu en RAPHEL PHERRER:
està demostrat es fet
que sa talaiòtica "jet"
ja ho celebrava també
quan fenicijs i romans
estiuetjaven a Mallorca
i no aquesta gent tan porca
anomenats "hooligans".

Això és sa part negativa
de s'actual invasió
que te per compensació
qualque vikinga nadiua.

NIT DE REIVINDICACIONS:

Arribin dones si convé
però que cap mascle estranger
nos vengui a tocar es collons.

*Al'amic Raphael Pherrer
amb tot el meu cor i el meu fetge*

Pere Gil

31 Octobr de 1988

"VIDA MUNICIPAL"

"Vida Municipal" Bolletí de la Conselleria Adjunta a la Presidència pels municipis de Balears.

En el número 1 corresponent a juny, juliol, agost ens ofereix "La necessària clarificació" pel President del C.I.M., Joan Verger Pocoví; entrevistes a Tirs Pons, President del Consell Insular de Menorca, Antoni Mari Claret, President del Consell Insular d'Eivissa, Francesc Aguiló, Batle de Campanet, Guillem Mas, Batle de Campos, Vicenç Soler, Batle de Sa Pobla i reportatges a Ràdio Jove. Balanç del programa de crèdit a la inversió a la petita i mitjana empresa. Anys 1983-1988. La reforma del sistema tributari en el Projecte de Llei Reguladora de les Hisendes Locals. El SIAC: Informació i atenció pel ciutadà. A través del SICODE millora la gestió comptable de les conselleries. Així funciona el SICODE. I altres informacions institucionals.

Això es FESTA NACIONAL ,
basta veure s'ambient,
fins i tot hi ha mes gent
que es vespre de sant Marçal.

Ses gloses d'En Pere-Gil

ACOMIADAMENT DE SA VETLADA

"JET-PET" DEL DIA 31 D'AGOST 1988

Rieu-vos-ne de sa xida
de ses noces de n'Escarrer
que fa poc temps es va fer
en es xalet de Son Vida.

Allò fou una merdeta
comparada amb sa "JET-PETS"
juntada a CAS FERRERETS
de davers sa Cabaneta.

Al' amic RAPHEL PHERRER
-més que guapo, intel.ligent -
li dic, agraït i content:
Raphalet, fins l'any que ve!

A les tres de sa matinada
del primer dia de septembre 1988.

COMPARANCES PER A MILLORAMENT D'UNA CONVIVÈNCIA DE POBLE

Un poble, es gairebe com una família, a on tots els seus membres, treballen per a millorar el nivell familiar. Moltes vegades hi ha opinions encontrades; no tots pensen de la mateixa manera, tots fan feina a redols diferents i amb oficis variats, però llavors el vespre es reuneixen a la taula per a compartir el sopar, que podria esser regular, bo o millor. Però independentment d'això, la reunió té un sentit comú: el llaç familiar. A pesar d'aquestes diferències entre l'un i l'altre, com a persones que son, s'enrevolten a la taula i junts passen un temps acompanyant els pares i discutint els incidents del dia i les coses de família. A la família que es capaç de compartir el sopar, hi haurà diàleg i tal volta crítiques; procuraran millorar les seves coses, siguin finques, cases o espectes econòmics; el seu desig serà posar al dia aquells serveis que s'empleaven ahir i que avui ja estan fora de lloc.

Així també en el poble tots tenim un llaç comú: el poble al que estimam. Serà perquè hi visqueren els pares, o hi hem nascut nosaltres o els nostres fills. Entre els veïnats hi podrà haver opinions encontrades i no sempre les realitzacions, millores o celebracions seràn a gust de tots, això es gairebe impossible; però creim que totes aquestes coses contribueixen a millorar d'alguna manera el poble i lo important es que es facin, perquè sino quedariem aturats i no seguiríem el proces d'evolució de les demés poblacions.

Així, com tots a la família, passant per damunt de les

diferències intenten dialogar perquè la cosa vagi endavant amb ordre i prosperitat; també en el poble tots tendriem que procurar llimar aquelles coses que poren molestar als demés, intentar sempre unir, no desbaratar, dialogar, no criticar per afany de considerar que tot el que es fa està malament; animar a aquells que promoven coses perquè no es desanimin, inculcar a tots, atlots, joves o adults a saber esser respectuosos amb els organismes establerts i amb totes aquelles coses que en son de domini públic.

D'aquesta manera entre tots, respectant als demés perquè ells ens respectin a nosaltres ferem un poble més acollidor, agradable i amb afany de prosperitat i en el que la gent pugui passar-hi satisfactòriament la seva vida de cada dia.

Joan Jaume

MASTERS 88

L'entrega de premis "Maters 88", que tengué lloc la passada setmana al Palau de Congressos del Poble Espanyol de Palma, resultà una gran gala per tal de festetjar aquesta distinció a les "Empreses Estrella" de la nostra Comunitat.

Després d'esser servit un aperitiu animat per balls mallorquins, es va servir un sopar amenitzat per un quartet de corda. Actuaren, durant l'entrega de les distincions, Xesc Forteza, Marisa Abat (presentadora de TVE) i Donna Haigthower.

Entre les empreses guardonades en destacam una del nostre país: Sebastià Florit i Gayà. En el sector de transports i serveis discreccionals fou premiada Trans Union Balear, que recollí el premi Sebastià Florit, President del Consell d'Administració. Es tracta d'una de les magnífiques flotes del sector que serveix les 24 hores del dia, té tallers propis i un personal experimentat i amb molta vocació d'entrega als clients. Aquestes i altres són les característiques a resaltar que han fet a aquesta empresa mereixedora del Master 88.

Enhorabona

ELS MOLINS DE FELANITX

Un dels elements paisagístics més característics del poble de Felanitx és la "teringa dels molins", una renglera de torres de molí que corona la cresta del turó allargassat que tanca el casc urbà per la part de gregal i que, en acostar-nos a la població pels camins de Campos o Porres, fa talment l'efecte d'una gentil capçalera que s'arqueja i s'empina cap a xaloc en els promontoris de la Sitja i el Call. Aquest turó, que avui s'anomena "puig dels molins" era conegut a l'edat mitjana amb el nom més sinistre de "puig dels penjats", car en ell s'hi assentaven les forques on eren ajusticiats els malafactors.

A finals del segle passat, -1899- quan encara funcionaven els molins de vent, si bé sota l'amenaça ja d'un imminent reemplaçament per l'energia de vapor, Salvador Vidal, un felanitxer cultivat, ens transmet testimoni molt expressiu de la "teringa": "Ran

del meu poble, damunt sa cresta d'un putxet anomenat dels molins de sa Teringa, n'hi ha una partida que quasi se toquen: es sent es cruixits o gemecs de s'altre i tots volten i treballen amb un pic com si s'haguessen pactats per fer feina es temps d'una escarada. Si pegam una mirada a aquell puig veurem sa verdor sempre duradora de ses figueres de moro, sa blancor de ses antenes des molins que ressaltan damunt un cel blau i sentireu en es votre cor com a desig de viure en aquell paisatge..."

Avui, aquesta teringa està integrada per tretze molins, i són encara per llur conjunt i situació els més notoris dels seixanta-nou molins fariners inventariats dins el terme, testimonis muts i desaborats d'una indústria vital d'antany dins el procés d'alaboració del producte bàsic de l'alimentació humana.

Dins el casc urbà de Felanitx i l'entor immediat, s'hi compten actualment uns trenta-set molins i la majoria d'ells són encara habitats. Això no obstant, el seu estat de conservació és en general molt precari ja que els propietaris o arrendadors no s'han preocupat gaire de conservar-los i mols menys de restaurar-los. En els casos de reformes, aquestes han restat molt lluny d'un afany de conservació del caràcter de les edificacions o de la recerca d'una adaptació funcional sense desfigurar la seva estructura genèrica. Hi ha així mateix algunes excepcions que més aviat es localitzen entre els molins escampats per foravila.

Es curiós però -i providencial- el fet de que, malgrat el menyspreu demostrat per la nostra gent vers els molins, no són gaire els que han estat enderrocats -el del puig de Sant Nicolau, el de Portocolom...- i més tost hem de parlar

de degradació progressiva a causa dels elements i l'abandó o bé de l'engoliment per edificacions juxtaposades. Pensem que a la descripció que fa Jeroni Berard del nostre poble l'any 1789, parla només de vint-i-cinc molins -supòs que es refereix sols als de la població- i ara n'hi ha trenta-set.

Hom pensa que els molins fariners, al costat d'altres elements arquitectònics que resten de l'antiga activitat camperola illenca -marges, barraques de roter, sínies- haurien de merèixer un tractament de protecció, per part dels organismes autonòmics i dels ajuntaments, que possibilités llur conservació per part dels mateixos propietaris, a fi de que els casos exemplars de restauracions -moli d'En Gaspar, molins de Santa Catalina- no fossin fets insòlits excepcionals, sinó conseqüència lògica d'una encertada política cultural.

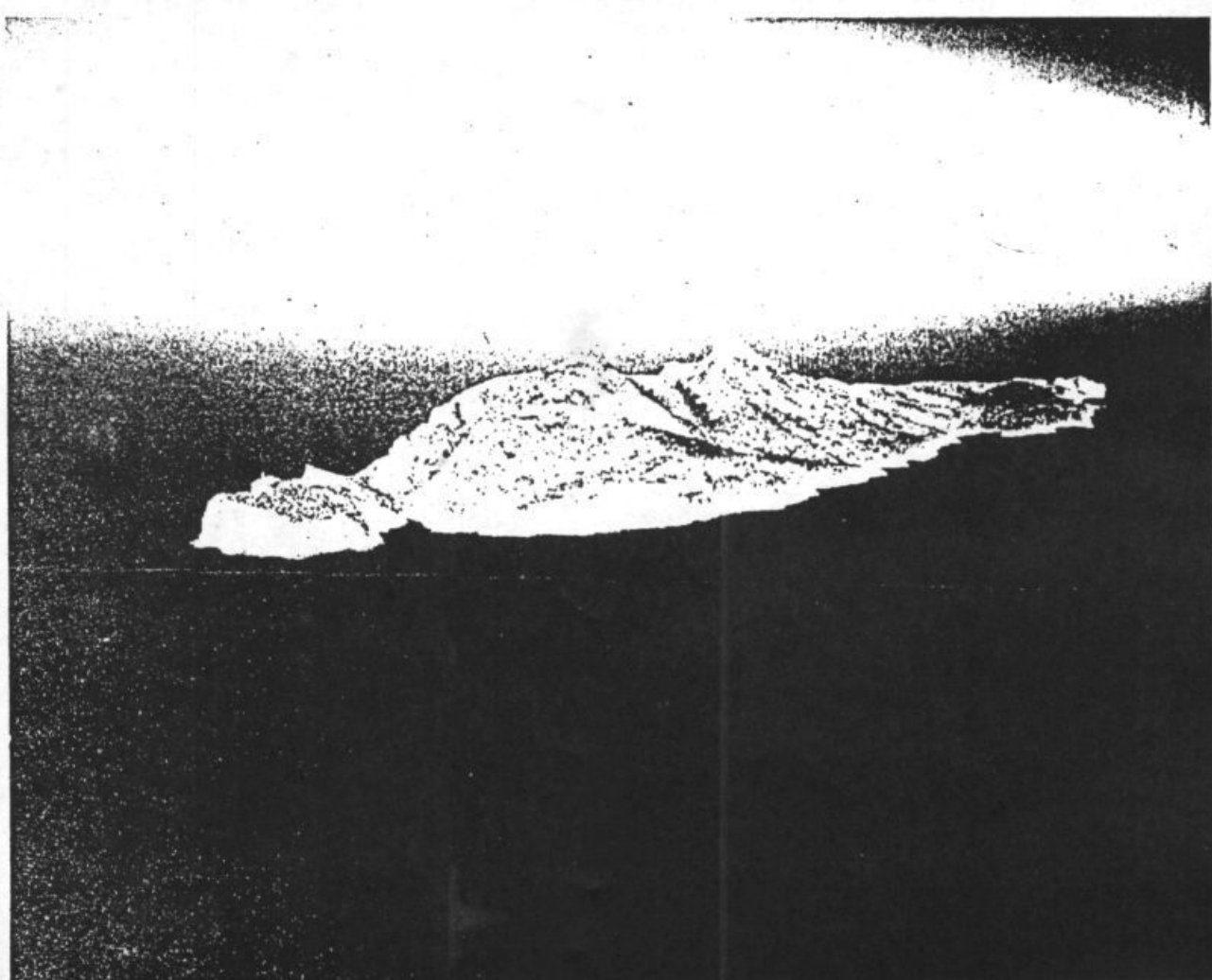
Molts de pobles de Mallorca conserven com Felanitx exemplar ben notables de molins fariners i la seva adaptació a les condicions d'un habitatge actual no és una empresa impossible. S'han mester, així sí, diners i sensibilitat.

Tornam a la narració que ens fa Salvador Vidal, vull transcriure, per acabar aquesta breu consideració entorn als molins, el següent paràgraf: "Si qualche dia desapareixen ses antenes d'aquesta casta de molins, els voltants dels pobles perdran es seu caràcter, part de sa bellesa i fins i tot sa vida pròpia qu'asquin tenguin: si arriben a quedar ses seves torres totes-soles i abandonades, semblarà que sa pena ha triomfat damunt s'alegria des paisatges posant un cercol de tristor a se viles i llogarets de Mallorca".

Tomeu Pou
(Setmenari "FELANITX")

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ENHORABONA MALLORCA
“ SA DRAGONERA ÉS NOSTRA ”